

bỏ rừng Hish, rừng này làm cây cối dễ làm củi cho hàng xe lửa Hejdas, hai bên chiến nhau 2 ngày trốn ở Jaufederhew, binh Arab bắt được 200 tù.

Binh Đại pháp

Ông Albert Thomas, cựu đồng minh truyền những chủ nghĩa về cuộc hòa của ông Wilson cho Đức- quốc.

Hứa an trọt

Ông Reventlow nói rằng nếu chính phủ Huê-kỳ chịu bàn cuộc hòa thì họ sẽ chấp bót hoặc sẽ bỏ tù là.

Paris le 26 Janvier 1918

Lời diễn thuyết của quan thủ tướng Áo.

Trong bài diễn thuyết quan thủ tướng Czernin có mấy câu rằng: « nước Áo lấy cái chủ nghĩa không chịu sát nhập đất đai và không bồi thường thiệt hại để làm mà mà gây cuộc giằng hòa với nước Nga-la-Tur; Nếu nước Nga-la-Tur mà chịu cuộc hòa như vậy, thì nên lo việc của hàng Nga-la-Tur đối với đất đai nào hay hoặc đòi phần bồi thường nào, thì hai bên hỏi còn đánh nhau nữa; quan thủ tướng nói xứ Pologne được tự do mà chọn lựa vận mạng của mình, quan thủ tướng khi giải về vấn đề đòi tiền làm cho việc bán cuộc hòa với Nga kéo ra lâu ngày, thì nói tại nước Áo mặc phải bán riêng với nhiều thành phố trong nước Nga; sau hết thì kết lại câu này, về Áo quốc mà hòa được với Nga đi rồi thì chắc kịp cũng sẽ tới cuộc hòa chung. Quan thủ tướng Czernin khi tra xét mấy khoản hòa của ông Wilson thì xin ông hãy nói lại với các nước đồng minh mới quan phải tỏ ra cái chủ nghĩa hòa-bình của họ, đồng cho biết mà bán cuộc hòa chung.

Bài diễn thuyết của quan thủ tướng Đức giữa Hạ-nghị-viện

Quan thủ tướng Đức Hertling khi diễn thuyết giữa Hạ-nghị-viện thì lại tỏ ra mấy câu trong bài sau đây: « rằng đến lần bàn cuộc hòa mà tới vụ đình đốn về sự rút binh Đức ra khỏi các tỉnh Langsa đã chiếm được đó thì khi ấy sẽ tình luôn về cái vấn đề nước Belgica. Trong cái chủ nghĩa chiến tranh Đức- quốc thì không hề có cái chủ nghĩa dùng cường quyền mà giục đất các của nước nào. Về phần nước Italia và các tiểu bang ở miền Balkan, thì Đức- quốc để cho Áo quốc cầm quyền định chế. Chính phủ Đức cũng thừa lập hội đồng Vạn- quốc cũng như đã thừa một ít khoản bài diễn thuyết của ông Wilson về cái chủ nghĩa giảng hòa của thủ tướng Đức cho các nước đồng minh là ra chủ nghĩa riêng mỗi nước về cuộc hòa cho Ngài hãy suy xét kỹ càng, nhưng mà nếu các nước không kinh nghiệm trạng nước Đức thì không trông gì hòa bình cho lâu dài được »

Ngày 28 Janvier 1918.

Mấy câu chốt trong bài diễn thuyết của quan thủ-tướng Đức như vậy

Mấy tỉnh nước Langsa bị chiếm và cả đất Belgica thì thất ở trong tay của chúng ta, nhưng mà cái danh sách nước Đức không phải lấy cường quyền mà sát nhập các nơi ấy đâu; về việc rút binh ra khỏi các tỉnh của Đại-Pháp, thì Đức- quốc và Đại-Pháp sẽ riêng tình với nhau, không khi nào nên nói đến cái vấn đề chia rẽ nước Đức của ta; không nên nói một câu hòa mà tỏ rằng Đại-Pháp- quốc sẽ được lại binh tỉnh Alsace-Lorraine, vì tình tình của dân và việc sanh nhai trong tình ấy sự liên lạc với người Đức đã thêm càng cố để rồi; nước Đức và nước Áo cũ nước Pologne. Giữ nguyên nước Thổ-nhĩ-kỳ và các miền ở Dardanelle là cái vấn đề sống chết của lợi quyền người Đức. Khi nào các vấn đề khác sẽ định đoạt xong rồi Đức- quốc cũng sẵn lòng mà bàn đến cái chủ nghĩa lập hội đồng các dân. Máy điều giằng hòa của ông Lloyd George và ông Wilson thì có mấy điều cũng bản cuộc giằng hòa nên thuận theo, ấy cũng là mở đầu cho cái chủ nghĩa giằng hòa, song lẽ không phải hết mới đến làm hòa lỏng chỏng; bởi vì cái thể nên Địch- quốc nói đó thì như là kẻ thảng trợn nói với người bán trái chủ ý là 2 ông nói đó thôi là bắt Đức- quốc phải chấp, cần đến nghị và bắt hòa cái là qui chính, cần đến nghị khá để cái giọng nói đó đi, bởi vì chữ tướng chúng ta hằng ngưỡng vọng và trông cậy về cái cuộc chiến trận sau cùng lớn, có Đức chưa Trời soi xét, và Ngài sẽ cùng chúng tôi.

Việc bàn cuộc giằng hòa tại Brestlitowsk hồi còn bị chính phủ Nga và phương thư thủ Ukraina nên trở làm vì rằng: Hạ-nghị-viện không có thay mặt dân.

Đức- quốc quả quyết rằng: nếu mà binh Nga rút về thì chắc sẽ sanh nói loạn. Tôi đã biết chắc cuộc hòa cũng gần xong; nhưng hồi còn phải điều đình lâu ngày, những điều giao hòa của ông Wilson cũng là trong tay chủ ý của chính phủ Áo, nhưng vậy Áo quốc phải giữ một lòng trung tín với nước liên minh phải binh vực nhau cho tới cùng.

Chiếc tàu Goeben bị bán

Sở Đê- đốc thủy sự cho hay rằng: trong 48 giờ chốt bèn ta tốn hết 7 tấn trái phá ở trong tàu và xung quanh tàu ấy. Chiếc tàu đến cứu chiếc Goeden lật đắm chày đi.

27 Janvier 1918

Về việc giảng hòa ở Brestlitowsk

Tin Nga-la-Tur nói rằng: Lenine và Trotsky ngăn trở không cho hội lại ở Brestlitowsk cho đảng bán cuộc hòa. Nói rằng: Ngăn trở như vậy thì làm cho mau sanh loạn trong nước Đức.

ÂU-CHÂU CHIẾN SỰ

(Autour de la guerre)

Quan tướng Pershing trở về Mỹ

Quan tướng Pershing đã ở Pháp về Mỹ, ngài đã gặp và nói chuyện rất lâu với lord Northcliffe là quan cảnh sát Anh. Ngài lại phải đi Hoa-thịnh- đốn ngày. Mà có nói rằng trong khi ngài chưa nói chuyện với quan thống-lĩnh Wilson thì ngài cũng là với quan tham-trị-bộ-bình không chịu nói về việc chiến tranh và về phần nước Mỹ dự vào cuộc binh-đạo.

Dân sự thấy quan tướng Pershing trở về, thì lấy làm lạ, vì không được báo tin hôm ngài ở Pháp đi. Nhưng ai cũng mong rằng ngài không ở lại nước nào lập làm, mà trong khi ở thì nghĩ có đến dự vào cuộc hội-đồng quan-trọng hiệp ở Hoa-thịnh-đôn.

Sở lính Huê kỳ

Theo tờ truyền-tin nhà nước Huê-kỳ ngày 7 août 1917, thì số lính Huê-kỳ hiện nay là 809.743 người, chưa kể 4 muôn người trai tráng đang học tập ở trại Blattsburg, sau sẽ ra làm quan võ, cày binh.

Vậy hiện nay binh Huê-kỳ 80 muôn người, thì Huê-kỳ hạ chiến thư cho Đức- quốc thì binh bộ 15 muôn rưỡi người binh thủy 32 ngàn người, số lính hiện nay đều là lính tinh nguyên, lính lưu hậu, và lính hương đồng. Qua đến 1er septembre 1917, sẽ thêm số 80 muôn quân, một số mới nữa là 68 muôn 7 ngàn người, cả thảy là 1 triệu rưỡi để chính sự cơ đại đạo, còn đạo thứ nhì qua tới tháng Janvier 1918 sẽ kêu tới ngũ là 500 ngàn, cả đạo thứ nhì lẫn cả đạo này, thảy 2 triệu người.

SAIGON THỜI HAI

(Propos d'un Saigonnais)

Từ ngày Dung-phu tiên-sử viết bài *Phù ba mỹ tục* đến nay, thì tôi có ý khen thầm là người từng trải về đời. Mới đây tôi nhơn Dạ-thị trả việc đến « Bờ rào » hôm đêm 2 février tôi có dự buổi làm phước, đi xem cùng các xe chung điện, có hai cái xe đang khen là xe rồng Gò Vấp và xe của các khách thương mại Bắcky. Chúng vào đến động Bông lai thấy nhiều chỗ dọn dẹp đáng hoàng trang lệ, như là cái Trữ-đình của các khách buôn cất ra toàn bằng gốm và lùa dùng để lùa làm biểu hiệu

Namky thanh vương chỉ cảnh tượng, có các nam-ũy-viên lo bán rượu và nữ-ũy-viên lo việc bán thuốc và phở khuấy, mới lần thử như xem ra là con mắt chú, các phu-nhơn nông trí về cuộc phò ba mỹ tục cho đoàn hậu tán thì rất đáng khen, song lẽ tôi nghe phong vân thì chư phu-nhơn ỹ-viên không được toại chí cho lắm, bà họ phiên vì bà tánh bằng lăng; bà họ phiên vì có một cô kia rầy chông sao đi lại gần các phu-nhơn bán huê đó cho phải tốn 1, 2 đồng. Việc làm phước mười mươi, như có có phiên thì đời về nhà đóng cửa rồi vợ chồng sẽ đàm luận với nhau cũng chẳng muốn gì, nóng làm chỉ cho mich lung chư phu-nhơn ỹ-viên vì các cô tao bà có lòng hồ cử lập tục mới, hầu đoàn em cháu sẽ đang lòng mà làm phước. Có một bà trọng tuổi, vì thấy bà-tánh không niềm nở bẽn thân phiên với em là người lo to chức-việc làm phước ấy, thì em đáp từ em rằng: « Hơi nào mà phiên, ừ đầu đầu cũng có người thất giục. »

Trong đám quan khách đi đến chơi nơi Trữ-đình đó có một cô là rất đẹp, ghen sao là ghen, không kịp về nhà, tại đó mà mắng chưởi chông như ăn gói. Nếu lòng tôi hay đàng lòng và ít biết phép lịch làm thì đứng nhập cảnh phong lưu như lời Dung-phu tiên sanh đã dạy. Vì cảnh phong lưu là chỗ dễ hội, nam thanh nữ tú, chông mình cũng là tại mắt với đời, quang giao trong thiên hạ, chớ phải là 1 tay có lựu quả vắn gi sao. Bởi quen đồng nên có không để mới đi binh tương tại động Bông lai như rửa, làm cho ông Lý thái Bạch đang hứng chí lòng khoe hơi tương bay ông bẽn bẽn mắt.

Hà-tiên-cô thấy vậy mình cười mà dân lòng rằng: *Nghen tương là tát đũa bùa, chữ rằng đắp hồ ấy là thời riêng*. Tôi nhớ ao ít lâu có có cuộc làm phước khác dạng nghiên cứu tinh tinh cảnh phong lưu chơi.

Mông-Trần.

Phù ba mỹ tục

(Prolocole mondain)

(tiếp theo)

II

Hạnh con nhà cự phú

Nếu trong tay sản có đồng tiền mà kỷ dư không biết nghề chi, rạo, duy có « nghề làm sang » là thông dong tư tại thì nghề ấy mới là khó thử nhất trong đời. Cả ngày cứ lo việc phù ba mỹ tục thì lạc với các nhà trăm anh phiệt duyệt, đừ giờ rồi lo trêu hoa gheo nguyệt, ép liền nài huê, lằng xăng ong bướm. Dù thế mà còn cái nghề bị thiên hạ bao bìm mới khoái chí cho chớ, mà cũng là khó chịu lắm chớ phải chơi đả đả Miêng lằng lười, ăn lằng xăng, họ giao đầu từng từ, đi nghè phanh phui: *Có có biết công-từ X... là người chi chàng? Bà có rõ câu ba T... gia tài thế nào chàng?* Như thế thì mình phải rằng đùng cho thiên hạ đàm tiếu, ngôn đức trường phỉ lang ngữ, như là lười khỉ doan-nhập khách-thứ, mà hưởng cảnh phong lưu. Vì hệ thì phỉ lâu ngày của chả là khó mà gỡ cho ra cái mang đều làm đó.

Chi bằng gặp tục chịu tục, vì quan từ gặp thế, thế nào công thế, và lại tánh quan từ như thủy, nâng phước nâng tiền, ủy khúc từ thủy hình. (1) Hê

(1) Tánh người quan từ như nước, hay vuơn hay tròn chịu theo hình tổ chén.

các cô các bà mà yêu đương rồi thì để cho thành ngã lầy xiêu đi nữa cũng vô hại, có phe phư nhơn che đỡ. Ấy là hạnh con nhà cự phú.

Còn như con nhà nghề, hoặc là con quan mà tầm sự không ràng, cái danh già có tí, thì dần cho trầm trư bích kể đi nữa cũng khó mà khỏa lấp cái vủi xư, lâu lâu nó hay lo ra, như là nơi nhà trăm anh phiệt duyệt, vì *thời nhà không bằng luyê (2), chắt chắt hằng phi phong*. (3)

Chớ theo ý mọn của lão thì là thủy sự chơn chất mà thù tác với đời, vì đông trầm mưn ngàn kể đi nữa cũng không hề mà tròng den thiên hệ được mà! Vả lại thiếu chi là tiêu thể làm cho lòng chông người ngoai.

Thi dụ: Ông X... vẫn là nhà làm non bán mà tởn nhơn cự phú, nay muốn hưởng cảnh phong-lưu, cho khó khỏi miêng thế đàm tiếu, thì ông X... bèn xuất vốn nhà bán bạc giúp in sách *đặng quang khai dân trí, nhờ cái sự dự vào cuộc tác dân, dân mà thiên hạ quên cái nghề cũ của mình đi, bèn dung túng cho*.

Tóm lại một điều, là khi mình đã dầm thắm một cái thì rồi đó mà nay muốn sang qua đó khác chỏan hơn thì phải cho laph mới thoát, chớ chơm ỏ, đưng lảnh mầu, từ thiên chằm rai mà lưom huê roi, ở cho có trí hơn người trèo cao. Cứ giữ tánh chất phất, thanh lòng để đặc, chằng, nên ra sức anh hào thái quá, cũng đưng cậy của ý tiền, giữ tánh khiêm tốn, lời lui phải điệu; chớ mich lòng người, đưng vì pham phong tục, chằm rai mà khoe duyên khoe thể-thống, tư-cách, và khoe của, Giàu nghèo thiên hạ đều rõ, chằng nên hỏi hà; vì *đục tốc bất đạt*. Như thế thì ít kẻ ganh gổ mà nhiều người yêu đưng.

Tài năng, tánh hạnh, công tâm, như là cái đưng non hay giúp mình vào cảnh phong lưu để như trở tay.

Thi dụ: *Vợ Địch-binh Lê-Phiê (Lefebvre) vì đã đưng hoan nộ mà cũng đưng phũ quí vinh huê với ông Na-biêu, nên tánh tình lỏ mông vì thiếu học, con nhà hàng vi xuất thân, nhưng thiên hạ ít phiên, vì là thái tình và không tự phụ, cứ khầu tâm phư như thế làm nê, thì các bà phu nhơn chi chọc đưng cười chời mà chớ hề nê chấp*.

DUNG-PHU.

CÓ CHI VUI BANG TẾT

(Quel beau jour)

Chàng em mà may mắn nữa mỗi người cũng là được một tuấn nhân, tôi không tin nói đời: *hỏi tôi có ai tới ham tết này chăng, mà nay cũng lịch tết như xưa, chỉ lâu nay mà hơn từ, bữa mới. Nó lại trong nhà đượ của tôi, phải ỷe học hành, cũng từ con tôi, như nghiên đã đep một vô tội, qua bữa 23 là ngày đưa ông-Táo về trời thì cái dạ róc m của tôi đã bị đưng một vài phần, em cậu công-ư nh ham tết thế nào, xưa tôi cũng ham tết như vậy, (cũng là vì khao khát sự vui ấy mà ăn tết một ngày, cái bụng chưa lầy làm thì phải ăn tết) ăn tết đều lấy bùa, bùa bùa cũng chưa ăn tết đều lấy bùa, bùa bùa cũng chưa bị đưng cũng chưa vừa lòng có nhà phải một ngày, còn ngày xuân chừơng nào thì ăn tết ngay ấy, bởi vậy chừơng gọi là chơi xuân, tôi đã hỏi nhiều ông sự chơi xuân thế nào là thú?*

Ông thì nói: *chàng chi thú chớ bằng đưng chớng con cái xum xít nhau mà ăn*

(2) Bằng tuyết là trong sách như nước đá.
(3) Phi phong là có tư cách.

uồng rượu tây, rượu ta, náo bánh ếch, bánh tét, no say rồi đi nghỉ ngơi, nghỉ ngơi rồi dậy lại ăn, ấy là cái thú để nhàn.

Có ông thì nói chẳng gì hơn bằng ăn một bèn măm á phiến, chè trà cho ngon, bánh mứt dừa kẻ một bèn, ấy là cái cực phẩm thú nhân.

Kể thì nói, chẳng chỉ vui bằng vậy nhau một ván cờ tứ sắc, đọc sách, đặt một trình bày hờn tét; hoặc nhơn ngày tết rình róng công ăn chuyện làm-bi đi săn bắn, đi dạo chơi ở cảnh lý dể tiêu khiển. Cách chơi xuân như vậy trái tánh người ta quá, ít kẻ muốn theo.

Còn các bà các cô nhiều kẻ nói đi xin xăm, xin năm bảy quẻ hỏi, cho biết gia sự, và vấn Trời cho mình ra làm sao; hoặc đi cầu Trời Phật để cầu bần tài ban lộc, há ngờ háo được từ đầu năm đến cuối năm lúc nào cũng được *tốt tới, sai lệch* luôn.

Cũng có nhiều cách chơi xuân, mà toàn lại thì cách nào cũng là sự cầu cụ cả; mỗi người đều có một sở thích riêng, người ưa thứ này, kẻ bực thứ khác.

Còn người ưa chơi cờ, sòng cũng phải xét trước nghĩ sau, xem thứ nào có ích, thứ chơi nào không hại.

Nói cho phải, chẳng nên chơi quá độ, không nên chơi cho tốn tiền thời quá.

Từ khi háo nước cầm việc có bạc trong mấy ngày tết, thì đàn ta đã khỏi nhiều cảnh nhàn napan.

Đàn ta có biết ơn không? Ờ còn oán nhà nước sao không cho mình được tự do đó háo.

Nay mai thêm một tuổi, ai cũng nên thêm một công việc làm ích cho xã-hội.

THIỆN ÁC ĐỀU CÓ THƯỜNG PHÁT
(Les sanctions)

Còn người sanh ra ở thế gian lãnh dữ có 4 cách thường phạt, một là thường phạt tự nhiên, hai là thường phạt theo pháp luật, ba là lời chế khen của thiên hạ, bốn là cái lương tâm mình, nhất là tự mình, biết quấy phải.

Thường phạt tự nhiên ấy là cái lễ thưởng - phạt nhơn sự ở đời ăn ở hiền lành thì tự nhiên gặp sự hiền lành, mà làm điều dữ lại gặp sự dữ.

Như kẻ ăn chơi quá độ, phóng đảng thì hại đến sức lực của mình, hư đến trí khôn vì đã mang nhiều ác bệnh. Mà người giữ tiết độ, trí hóa ra mình mẫn tốt lành và giữ được bền lâu đến tuổi già. Cách thường phạt như vậy công minh lắm. Biết mấy kẻ binh sanh ăn chơi quá độ, thì đến tận cõi già, công việc không ra chi hết. Như kẻ trộm cắp làm lung lỏi thời chẳng ra sự gì; còn kẻ có không chơi ai thì làm ra được nhiều việc rất bay rất lả.

Cách thường phạt của pháp luật, thì vốn không đủ tương tất, vì chỉ có phạt mà không có thưởng. Và lại pháp luật chỉ phạt có một thứ phạm nghịch cái nghĩa vụ, của mỗi người đối với xã-hội, đối với mỗi người đồng loại mình mà thôi. Vậy ở trong các đều nghĩa vụ ấy luật pháp cũng chỉ phạt được kẻ trái nghĩa vụ công lý mà thôi. Còn những kẻ phạm trái nghĩa vụ tương ái, và đức thường nhơn, thì luật pháp dể vậy không làm tội, và luật pháp nhiều khi phạt đến người oan, mà không biết đến kẻ có tội, sau nữa luật pháp do nơi tay người thi hành, mà lại chia các tội phạm ra từ thứ, thì không đo đàng cho hình phạt vào xứng với tội ác được.

Còn như miệng thiên hạ chê khen, thì lại có nhiều cái khuyết điểm nữa, chẳng có chi hay giới dể, chẳng có sai lầm cho bằng cái cách xử đoán của thiên hạ là một đám nệ dạ nệ tánh, hay lạc lòng, nay nghĩ thế này mai nghĩ thế kia. Biết bao nhiêu điều ác không ai biết được, biết bao nhiêu điều giã dối mà lại được tiếng khen, biết bao nhiêu việc hay việc phước mà chẳng ai biết đến.

Vậy thì chỉ có cách thường phạt trong lương tâm, cách thường phạt ấy không khi nào sai, thường phạt công minh luôn. Nhưng có điều này là việc thiện việc ác của người làm ra thỏa lòng, hay là hối hận nhiều thì cũng tại nơi tánh người.

Có người làm một chút việc phải thì thỏa đã quá, có người làm ra một chút việc tệ thì lại làm hối hận lắm. Có kẻ lại gan chi phỉ đã đi biết phỉ đi, ít biết hối hận trong việc mình làm. Tề ra cách thường phạt tại tâm cũng tùy tánh người.

Sau nữa nhiều khi cách thường phạt ấy cũng không được cân xứng, vì có kẻ làm nhiều đức ác nghiệp, lại càng trơ trơ, càng gan gan làm thêm, không biết hối hận con gì. Những kẻ như vậy thật là nhơn con sâu đê hại cho xã-hội chứ không nhờ được việc chi.

THÔNG BÁO
(Informations)
ĐÔNG-DƯƠNG
(Indochine française)
Nam-Kỳ

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LỬA
Giá bạc kho nhà-nước... 31. 55
Giá lửa, tạ 68 kil. chở tới nhà máy Chơ-ơ (theo trả lại): 1580 tới 24 85.

Sài-gòn

Kẻ vui người nhân nhô. - Lúc rập tết, nhà giàu, nhà có ăn đều lo sắm những lá áo hàng tây, hàng tàu, hàng bắc, lớp cho vợ chồng, lớp cho con cháu, các cô thợ may, may đã không hết, từ sáng đến 9, 10 giờ tới ngồi sòng sòng may náo cũng đặc mới. Kể thì đặt tết như bạc làm vàng mới, em bé, mới, nhum đủ cả, nhà lại mua trư cam dưa dưa bưởi, bánh kẹo bánh tét, nem....

Lời râm thảng chép thì đầu năm đều coi ra cảnh tét, lư đèn đêm ra chửi lau cho bóng láng, thợ may cũ, treo măng mới, đi đầu cũng nghe tiếng Tết ở bên tai.

Các tiệm khách, tiệm anam đều chung đủ đồ: náo liền, náo chân đủ thứ bực trọng, khăn màu, khăn tua... phố nào cũng thấy kẻ qua người lại dập điếu.

Đến kẻ nghèo thì lại thấy nhân nhô, họ nhân nhô rằng khó khăn tiền ăn tét, hai mươi mấy tết rồi mà chưa sắm được quần cho con, mào cho ông tào, người có nư nhân nhô không đủ tiền đủ sạch nư năm cũ, họ cứ dúi giéo giéo ngày một. Kể cho vậy cũng nhân nhô, đi hỏi đám náo cũng năm bảy hươe. Kể trốn người lác đầu, đã thềm rồi lại nhân nhô về không.

Song hay biết rằng nhân nhô còn từ bữa nay chớ đến 30 sáng ngày mồng một đã vui lại, đã ra ngày tết, ai cũng chúc nhau một câu *Tân lai tân lộc.*

Gửi thơ đi ngả Huế-kỳ. - Chánh-phủ Bắc-quốc và Đông-dương đang toan liệu gửi thơ từ qua Đại-pháp hoặc Đại-pháp về bên này theo ngả Huế-kỳ. Công việc gửi tin giấy tiếp thường xuyên thì chánh-phủ đang sắp đặt. Các thơ từ gửi theo đường này thì ngoài bị thơ phải đi **voie américaine** và gần có theo bản giá mới (tarif international).

Nhơn dân viết thơ rồi phải bỏ liền trong hộp thơ cho đặng nhà thơ gửi liền lúc có tàu đi đố sang Hồng-kông.

Xe hơi cẳng. - Hôm tuần rồi lối 5 giờ rưỡi ở đường me sông (Quai de Belgique) có cái xe hơi số X. ở Saigon chạy về Cholon chở một đờn nhỏ nagan chơ Càng-ông-Lãnh. Đờn nhỏ ấy bị bệnh nặng, máu chảy ra nhiều; người ta liền kêu xe kéo chở lại số tuần thành quốc thứ thì thì ông có liền chở thẳng ra nhà thương thì, nhưng thầy dít bỏ đường tích và cho thuốc, nhưng chữa không đặng vì cái đầu bị bệnh nặng lắm. Qua đi giờ sau thì chết.

Hương chức có quyền thi hành. - *Rit trong báo La Tribune Indigene.*

Lời nghị của quan Tổng-thống Đông-dương ngày 24 novembre 1917, nhằm phủ cho hương chức làng (Thôn-trưởng, hương-thần, hương-hào) đăng thi hành các án tòa họ về người Bắc-quốc.

Bản-quản được tin của một vị thông-tin rằng: Quan Biện-ly Habert, hạt Càn-thơ Đông-dương làm một cuốn sách để điều dặt các hương chức hầu làm cho cái phần trách nhiệm ấy nhẹ nhàn bớt.

Sách ấy làm bằng chữ langsa dịch ra chữ quốc-ngữ và có định nhiều điều văn tắc đại khái bằng chữ quốc-ngữ. Khi nào sách ấy in ra rồi thì chắc hương chức sẽ nhờ được mà trọn phần trách nhiệm.

Cuộc thi thơ-kỳ sửa lại. - Lần trước có lời rao như vậy: Định mở hội thi tại đình Hiệp lý ngày thứ hai 18 fevrier 1918. 7 giờ rưỡi sớm mai, đặng tuyên chọn 17 người học tập thơ-kỳ bổ đi từng sự các tòa, dinh Hiệp-ly và các hạt Nam-kỳ.

Nay xin sửa lại hội thi tại trường Bôn-quốc (Collège Chasse-loup Laubat) Saigon ngày thứ hai, 18 fevrier văn bản. 7 giờ rưỡi sớm mai.

Giả thầy chùa. - Quan trên có tra xét, bà cái chùa: Đức-Trương, Long-Thành và Sung-Hưng, ở làng tân tạo Cholon và Phú-Tho, hát tên T. v. L. ... giả thầy chùa, không có giấy thụ thân, không nghiệp, giải lên tòa vì tội bình đồng (tái phạm).

Bắt nhơn. - Tên Trần-văn-H. và Tư B. ... có y danh người ta, bị bắt....

Bằng gian bị bắt. - Vì có vụ án cướp 500 bạc của một người anam ở vườn trồng dưa ở Phước-ly, lĩnh mật thám đi tra xét ở Bình-hóa và Gia-dịnh, thì bắt được 4 tên án cướp ở bên đờ Cao-lai (Bienhoa). Số mật-thám đã giao các bọn cho Tòa.

Giành tài bất phũ. - Lĩnh lính rình rập nhiều ngày, bữa kia mới bắt được khách O. ... Th... làm cấp ràng nhà hàng an cấp rượu tây của chủ nhà hàng ấy mà đem chứa tại nhà tên khách Hồng-Tạp, chủ nhà hàng bán rượu ở đường Lagrange, lĩnh xét nhà ấy gặp được nhiều thứ rượu tây và nhiều món đồ khác. Hỏi và thì và không biết khách đã mua tại tiệm nào. Ông có bên giải cả hai tên tòa.

Tim ra mối gian. - Quan Biện-ly sai lĩnh tên làng Tân-thuần-Đông (Gia-dịnh) mà truy xét vụ án trên 94 đòng bạc của tên Phan làm xã-trưởng. Thì tìm ra bọn gian là Ng...-V... Ng...-thi-Q... Nguyễn-thi-Tr... đồng lõa trong vụ án cấp ấy, lĩnh liền đem giao cho tòa trị tội.

Còn bao thì lấy lại được hết.

Hương-quản làng Tân-thuần-Đông bị cáo rằng đã lãnh của mấy người đờn bà ấy 20 đòng bạc cũng bị dẫn lên tòa.

Đờn bà với đờn bà. - Chuyện ít mà xích ra nhiều chút đến đời hai đàng ăn dờn nhau rúm xóm, Ng-thi-Th. và Ng.-thi-H. đánh nhau, năm đầu, quau, cu. Chồng thì H. ra binh vệ đánh thì Th. xô sắp xuống đất lồi đầu.

Bi thưa v. v. ...

Tờ bắt trung. - Tên Ng.-v.-Đ. bộ chế là ăn tiền lương ít, nên sanh tâm, bữa nó thora cơ bà chủ của và ngủ mê, sẽ lên me tu, tom mới xấp giấy bạc 400\$, lại còn thêm 60\$ nữa trang cũng đến 425\$. Rồi lui, khi bà chủ thức dậy, thấy bạc 400\$, lại khảng bỏi cũng đưa giá, nên đi thưa bót và chỉ hình dặng đàng gian.

Cháu dể. **Tớ bắt dung gian dặng.** - Lĩnh Mật-thám mới bắt được một tên phạm rất lợi hại tên là Búi-văn-Quang 30 tuổi, đã chẳng hương hành hung tại tỉnh Châu-độc làm cho nhơn dân lương thiện sợ hãi luôn. Nó có y hạc sát ông tây tên là Noblet làm đầu mục coi hầm đá Duclaux, mà vô ích.

Tên phạm Búi-văn-Quang đã bị án lưu sáu lần. Nhưng mà hoạt động tại tỉnh là cam khố lắm. Lĩnh Hoi đi bắt nó thì bị nó đánh sưng mình mẩy. Nhưng vậy cũng bắt được tên phạm ấy mà giao cho quan trên.

Sóc-trang. **Đuổi vợ.** - Tên Võ-văn-Công có vợ mà không ưng bưng công ăn việc làm của ả, bèn kiếm thế dặng dể mình chông vợ. Bèn đầu truất bữa ăn sau thì vợ ra khỏi nhà.

Còn công nuôi nấng con, thì rặt bèn trở lại dể bắt con, thì bèn công bắt công bắt đánh cho sưng sứt đầu náo lại sưng sứt cổ trước cửa nhà, thiên hạ tới coi thấy dể.

Có sự tức mình đi thưa quan.

Án cướp. - Tên khách Vương-Quốc làm cu hi, chủ ta coi nghề ấy không khá bằng nghề gựe gói, bữa nọ chân có một người bán làm công mà lờn lờn lấy 70 đòng bạc. Va cầm được bạc trong tay rồi liền dồng, chú Quách-Độc bẻp chạy theo la mà tét, tên Vương-Quốc bị chân bắt, tung lên máy trong sòng đá gói bạc, bắt được 70 đòng bạc, bắt được nạp 70 đòng bạc.

Bắc-kỳ.

Vụ án cấp to. - Lĩnh tuần bắt được 2 tên bồi bép và một người đờn bà bán gạo tại Hải-phòng về tội án cấp 180 ngàn quan vàng là của người bộ hành các chú ở chiếc tàu Hồng-kông trong lúc bị bão mà chìm. Người các chú ấy lấy lại được gần hết số vàng đã mất.

Thuộc điều kiện CANON

BAO-XANH
Đã ngon mà lại rẻ tiền

CỰC ĐÔNG (Extrême-Orient)

Tin bên Tàu

27 janvier 1918

Long-tê-quang khôi hoàn. - Ông Long-tê-Quang từ đũa bảo về Bắc-kinh rằng: Bình của ngài đã tấn tới cách khôi hoàn ở tỉnh Quảng-dông. Ngài đã chiếm được cả các đất hướng Tây. Các nhưet tỉnh Quảng-dông báo tin rằng: Người Quảng-dông xin chánh phủ Vân-nam lập thế mà triết hạ cả kiến họ Long-tê-Quang ở Vân-nam. (Reuter)

Gởi linh tào sang Đại-pháp

Hội-dồng người Đại-pháp và Trung-hoa thuận tình với nhau mấy điều sau này để cho nước Trung-hoa được tự do cuộc chiến tranh.

1. Nước Đại-pháp sẽ chịu tiền tổn phí về thuyền men cho quân lính tào bị binh ở bên Pháp, còn nước Trung-hoa thì lãnh phần tổn phí phát lương cho vợ con lính tào khi lính tào chết ở trận tiền.

2. Nước Langsa nhận trả phần nửa số tiền tho-tin và điển-tin của quân lính tào bên Đại-pháp.

3. Nước Langsa miễn thuế Thương-chánh về sự chở chuyên súng ống khí cụ cho binh tào.

4. Sẽ mở một tòa ngoại-giao ở tại Tòa sự Trung-hoa bên Paris để lo về các việc binh lính Trung-hoa.

5. Lập một hãng bạc Trung-hoa tại Paris để trữ tiền của quân lính gởi qua lại. Quan sự thần Đại-pháp tại Bắc-kinh sẽ lo cho có lính qua Đại-pháp lập tức.

Lạnh lùng

Ở tại thành Ma-ni (Philippine) năm nay khi trời lạnh lắm ở độ 18° luôn. Bên Huế-kỳ có lạnh lùng hơn hết thì ở độ 13° dưới zero 0.

Còn tại Ma-ni từ ngày 26 décembre lạnh bức thường 21°, ở Baquo khi trời lên xuống ở độ 10° và 20°

Bệnh mào ếch

Lúc chớm ở tỉnh Peugehen bên Tao, thiên hạ chết vì mắc dịch mào ếch lắm.

Dịch ấy tràn ra khắp tỉnh Quảng-tây. Nhà nước có làm hết sức mà ngăn ngừa bệnh lây ấy, đã sai các quan lương y đi xét cơ bệnh thì các lương y quả quyết rằng bệnh này ở ngoài thành mà vô, cho nên dạy dứt đường giao thiệp với xứ Quảng-tây. Người ta chết thì năm chết đồng ngoài ngàn, hơn cu-li không chịu chôn xác kẻ chết ngoài đồng ấy.

Trung-quốc-tân-văn

30 janvier 1918.

Bình Quảng-dông đang vậy chặt Long-tê-Quang tại thành Dương-binh. Long-tê-Quang thất thủ Dương-binh, chạy qua lấy thành Moming.

Lục-vinh-Đình sẽ đem 10 đội binh ở Long-châu đánh Long-tê-Quang.

Bị bệnh nọc chó điên

(La rage)

Nói về mấy cơn bệnh của nọc chó điên hành

Bệnh chó dại kể từ ngày con người ta bị nọc nhiễm vào châu thân khó mà tính ngày chắc cho đúng. Song tính theo mực thường là từ 3 tuần cho đến 8 tuần lễ. Có 1, 2 ông tỏ sự gặp bệnh chó dại sau khi cắn rồi trong 10 tháng bệnh mới hóa ra.

Có người đã thấy 12 tháng và 18 tháng.

Mấy người bị nọc chó điên thường ở dưới lưỡi họ có nhiều mực bọc, trừ

một thứ nước đục đục gọi là lysses tương nó là trừ nọc độc, song le không phải là nọc chó điên.

Sau mấy tháng bị nhiễm nọc chó dại thì bệnh mới phát ra như sau này: Ban sơ, người bệnh tỏ ra sự buồn bực lắm, làm như người suy giảm lo tưởng việc riêng của mình. Kiểm mấy nơi vào tới mà ngồi. Còn tới ngủ thì nằm chiêm bao thấy bầy thấy họ. Có người không có cơn nói đó. Bệnh chó dại khi không thỉnh linh mà phát ra. Nói về cơn bệnh hành.

Sự nhiễm nọc điên lấy làm khó mà đề ngày. Song thường lệ là 3 tuần lễ hay là 8 tuần lễ, cũng có 1, 2 người bị nhiễm 18 tháng hoặc là hơn. Dưới lưỡi con chó gần béc chỉ lưỡi có 1, 2 cái bọc nên nhiều ông danh sự tưởng là bao nọc chó điên, song le không phải vì khàn rờ rằng không phải là nọc chó điên.

Sau khi ít tuần nhiễm dặng nọc chó điên rồi thì người bệnh tỏ nên buồn bực lắm, không đề mình đau, lối thì nằm chiêm bao ngũ mê mang không an giấc. Cũng có khi cơn điên trở lập tức không màu mè chi.

Người bệnh bắt đầu mình thấy sự chi lấy làm gớm ghiếc đến nỗi. Mùi chi đều kỳ hết, ấy làm khó chịu. Còn thấy nước thì là sự hãi lắm (hydrophobie) vì mấy cái gân nơi họng nó rút lại đau lắm nó bóp lại như là kềm sắt. Nên chẳng tha chết khát hơn là uống một hợp nước. Hễ khi nào người bệnh mà thấy vật chi chói sáng thì là đau đớn như nói trên đó.

Còn có bao nhiêu nước miếng đều khạc ra ngoài luôn. Khi nào mà nuốt nước miếng thì là đau luôn ruột. Như vậy nó bắt đởn óc lên nó nổi cơn phong như là bị kinh phong vậy.

Còn hành như vậy cũng là lâu. Con sự êm thì dặng 1, 2 phút mà mấy người bị nọc chó điên tuy là rên là mồm như vậy mà không có sự chú nào cần người khác đỡ. Như vậy mà mỗi người đều sợ người điên cần mình nên lo thân thủ thế mà chầy. Cũng như ai mà bị người điên cần mình thì làm sao cũng phải mang bệnh chó điên.

Trong lúc hồi cơn điên thì trong mình người bệnh nóng lắm. Nên ai mà muốn biết sự ấy thì đặt ống thủy độ vào nách, tức thì thủy bên lên 41, hay là 42 độ (Négré) còn hành điên cuồng lắm và sự nước lổi chừng 2 bữa mà thôi. Sau lại cứng miệng, cứng trái tim, và 2 tá phổi, thổ huyết dặng lối 1, 2 giờ đồng hồ, rồi chết mà thôi. Con sự bị bệnh chó điên khi người bệnh đã chết rồi vậy là như vậy mà ông quốc thầy lấy luật nghiệm lại được, là lấy gân hay là óc non của người bệnh mà khám cũng khám hiển-vi thì sẽ rõ công việc. Nên làm như vậy thì làm không đúng đâu.

Còn khi người bệnh sắp rồi thì mở cái xác mà lấy luật nghiệm, thì không có chi mà lấy làm lạ.

Mấy cái nọc chỉ gân (ganglions nerveux) nổi cục lên sản sưng nhỏ nhỏ. Còn có nghi nan thì lấy nó mà tìm vào 1 con thú khác thì tế mới nó ra, chẳng sai đâu.

Còn khi nào chó cắn người ta thì phải nhớ hay là cột con chó đó lại ít ngày coi nó cho kỹ coi nó có bỏ ăn bỏ uống không. Nếu ít ngày mà nó bỏ ăn uống mà chết, ấy là thật chó điên. Hai con mắt nó đỏ, lờm và đỏ bọt mồm bọt miệng. Nếu thật như vậy mới dám tìm thuốc trừ căn. Không

thì bịch cho người bình. Còn thuốc mà trị bệnh chó điên là như vậy. Bất kỳ là con chó nào cắn. Trước hết phải rửa nơi cắn cho sạch sẽ bằng nước sôi. Vì nhiều nhà trong lúc bắt cấp thuốc trị đau có một bệnh. Nên với nhà nào cũng có. Rửa xong xuôi rồi nư mà cái vit có hơi tu hút, nường nó ra cho lớn rồi nường một lưỡi dài cho vừa lờ tu hút, nường nó rời liếc vào lờ vit.

Xong rồi đem người bị chó cắn đến quan thầy.

Tôi làm thuốc là gần 40 năm, tôi làm như vậy đã cứu nhiều người bình cho khỏi nọc chó điên. Tôi kể 1 hai người cho chú vi nghe: Khi tôi ở bên Alger tôi làm thuốc phụ tại nhà thương « Hospital Mustapha » quan đứ c-ly châu thành ấy bị chó điên cắn tá nơi trong thân-tộc ông hiền phải đi Paris, dặng mà tìm thuốc, tôi cang ông không cần đi, vì tôi đã chữa dứt nọc rồi, không có làm sao mà sợ. Thật như vậy sau ông ấy không trở bị bệnh chó điên; cách 15 năm nay, hồi tôi còn gọi nhà thương Gô-công, nửa đêm gặp nhà thương có một người bị rắn hổ cắn thì người bệnh đến tôi liền thì tôi lấy lớn ra mấy đũa cán, rồi tôi đốt miết.

Lấy là đũa gôm ghiết song sau người bệnh dặng lạnh.

Tôi dặn chú vi một sự cần là sự này. Bất kỳ con chi cần lấy khăn bị dục hay là giấy lưng mà cột miệng thì tôi cái vit cần đó dặng mà chặn nọc kéo nó nhập tim.

LÊ-VĂN-VÕ.

(Médecin de la Faculté de Médecine d'Alger).

Khôi hải

Nước với rượu

Ông kia uống rượu có danh, một chén con phân nhưn đạo, hai chén gưng gạo, ba chén sán si, bốn chén sập thân vi v. v. Ngày kia ngật mình kêu mà trời rằng: « Bà ơi! Tôi không còn sống nữa, nhưng tôi không muốn ăn năn nơi chôn sống, vì tôi có đời coi nước lạnh như thù nghịch, bởi vậy bà làm ơn mà cho tôi một ít nước, dặng uống mà giải hòa với nó !!! »

Bảng cửu 2 thứ bằng cầu!

Ông-lê-ân-tức trong thành kia gần trận tiền. Quan khách đứng đây cầm ly rượu mà chúc như vậy:

— Tôi xin uống ly rượu này mà chúc mừng cho các bộ-giới nhơn ở cả nước; bằng cầu.

— Chú phật-thầy này cũng chúc như vậy:

Tôi xin uống ly rượu này đặng chúc mừng cho lưỡng bằng cầu của các bộ-giới nhơn.

Thùng Thùng!

Đón số

Lấy 32 số mà sắp dặng làm Phư-huy phương-hình chơi thì thành hình dưng 4 số cộng lại thành 64. Cộng mỗi hàng năm thì thành số 132. Còn lấy số chốt ở hàng thứ tư mà cộng với số đầu bằng thứ nhất thì thành ra số 33, v. v.

Table with 2 columns of numbers: 4 2 30 99 28 27 7, 24 23 11 12 13 14 18 17, 16 15 19 20 21 22 10 9, 25 26 6 5 4 3 31 32

Chư khản-quan thứ chơi: 1+32=33; 2+31=33; 8+25=33; 7+26=32;

Hội-dồng cam

Ông Hội-dồng K... ngày kia có ý ngao ông Hội-dồng Đ... bên kêu mà trách rằng: « Từ ngày ông đắc cử

cho đến nay là 3 năm, tôi vẫn chưa thấy ông công luận đều chỉ ráo, sao vậy? »

Ông Đ... đáp: « phải, mà mỗi lần ông đặng công luận sao tôi cứ ngao hoài... cho nên tôi nín làm thỉnh chớ chẳng thà nói bậy... »

DUNG-TRU

Chuyện đời xưa

(Conte et légende)

Cách tránh cho khỏi trời đánh

Xưa có bà lão kia, chồng mất-sớm, cả đời sống góa không con, lui cui làm ăn một mình. Bà lão sốt đạo quá, sớm tối chỉ lo tụng kinh niệm phật; bẻ có chút đồ ăn gì cũng liểu để lên bàn thờ khấn vái ông Thổ-công đã, rồi mới lấy xuống mà ăn.

Bữa nọ ông Thổ-công hiện ra nói với bà lão ta rằng: « Ta là Thổ-công, bảo họ xóm này, hôm qua ta lên châu trời ta có thấy tên chướng của cụ, viết bằng chữ son, ở trong vườn sò để tại đến ông Thiên-lôi (ông Sét). Ta đã nài ni Ngao, Hoàng xin xá tội cho, nhưng không dặng. »

Nay ta hiện ra đây trước để trả ơn cụ, nhưng phụng ta hậu quả, sau là nhân tin cho cụ hay trước mà tính toán việc cửa nhà, rồi mà chết cho được thỏa dạ, chớ không phương cứu được.

Bà lão nghe vậy, rụng rời tay chân, rồi té nhào xuống trước mặt ông Thổ-công và khóc và kêu vang xin ông ta giúp. Ông Thổ-công thấy vậy động tình thương-giải không ỏi biến đi; cứ ngơ ngác mãi mà bà kia cũng cứ một niềm xin-ưu hộ.

Sau hết ông Thổ-công bắt đặng đi mới chỉ một cách rằng: Ta thường nghe nói trời đánh còn tránh miếng ăn, vậy thì từ bây giờ sắp đi rồi lại từ nhà trở ngày. Quả tang về sau có mưa to gió lớn, ông trời sai Thiên-lôi xuống đánh thật, nhưng mà bện nọ Thiên-lôi xuống thì gặp bà lão đang ăn, không nỡ đánh, lại xách bữa trở về. Nay lão mai lựa mãi rồi bà lão được sống đến già mới chết.

Tại truyện này mà có câu vi rằng: Trời đánh còn tránh miếng ăn, chớ không phải trời đánh tránh bữa ăn, là lời thật bòn.

Chuyện ông thầy chữa hóa ra ếch. Xưa có một ông thầy họ đã dặng đạo, ai qui trừ là đã linh nghiệm lắm.

Thuốc giữ chữa vạn-hiệu GLOB

AI AI CÙNG LÀ VỊ NÓ THƠM DIỆU

Có một mình hãng Denis Frères như thuốc này mà thôi.

THUỐC LÁ VẦN RỜI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu này mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thì dở ở những đại-học đường ra, đừng đốc-biến việc chề thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này vẫn bằng giấy JOB thật hiệu, thì khough iệun thuốc nào bằng hiệu này cả.

THẬT GIẤY VẦN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

DUỐC BÀNH NGON HANG và được cấp hiệu (hàng bán lưu thông ở Trường Bưu-tiểu PARIS năm 1889 và 1900

Của ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mậu đã ký tại Tòa-án Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU nối nghiệp Hiệu giấy này đã được 450 cái Mề đay, 319 cái bằng vàng, 130 cái bằng Danh-dự. Ở lần được đánh Ngoại-hạng Chủ lãnh trung bán là: Ở Toulouse, B4 de Strasbourg, số 72-74 J.Z. Pauliac Ở Paris, Rue Beranger, số 21. Lãnh trung bán tại BOY LANDRY Ở 19 đường Bohnard, Saigon. Đồng-dương là ông) Ở 19 đường Francis-Garnier (Đờ-hồ Hoàn-kiểm ngay gốc Dừa Ha-nội). Bán lẻ ở các hiệu thuốc-lá hoàn châu.

DUỐC BÀNH NGON HANG và được cấp hiệu (hàng bán lưu thông ở Trường Bưu-tiểu PARIS năm 1889 và 1900

Ai là chàng biết Giấy vần thuốc lá JOB, là hiệu giấy tốt nhất Giấy chấy được hết không có tàn giấy thật nhỏ tí, mà chề theo phép vệ-sanh rất cần mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhất trong thế-giới, những bòn-biệu đã thừa các tòa-án, đã nghĩ xử trọng phạt các nhà làm mao rói.

VẬY HỤT THUỐC HIỆU JOB là bảo thủ sức khỏe và lợi là rành mắt thuốc ngon.

Nhất là trong xứ Nam-kỳ. — It người nói rằng sự nóng nực và quan hệ. Thiết sự nóng nực nó chẳng làm cho mình đau đờn thời quá, song có nhiều người vì nó mà mệt mỏi trở nên loai-loai, ăn uống không chừng, tiêu hóa chậm chạp. Ti vi thường bình hoặc ăn ngủ không toại thừa chi.

Hãy uống một hai huyên Pilles Pink trong bữa cơm, lúc trời nóng nực, thì vật thực sẽ dễ tiêu hóa mau lẹ luôn luôn. Hoà Pilles Pink là một thứ thuốc khai-vi làm cho mau tiêu hóa vật thực và dễ ăn bỏ, giúp cho ngũ tạng lục phủ thanh vượng đặng trừ cái chứng loai-loai, mệt mỏi.

PILULES PINK (Bồ hoàn linh đon)

Trong các viên thuốc có bầu, có trừ viên thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp qua là 3 quan 50; 6 hộp 1 quan 50.

NHƯƠNG NHA NỮ Y SI (Chirurgiens — dentistes)

Bà Rose Lahille de Vincenzi đã có Teddy de Vincenzi làm nghề trồng răng có bằng-cấp g-nhật thành Bordeaux ban. Bà Rose Lahille cấp rước thân chế mỗi ngày; sớm mai từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 3 giờ đến 5 giờ. Trừ ngày chửa nhét và các ngày lễ. Trồng răng và nhổ răng nó nhứt cách kén Prothèse Bloc Hút-ký v. v. Nhổ răng người lớn 5 \$, con nít 3 \$, Mí li răng hư từ 6 \$ sấp lên, trồng răng thường răng vàng và có đặng độ phụ tăng. Đấy đến nhà 33 đường Filipin, Saigon.

LỜI RAO

TAI QUẢN Lục-Tinh-Tân-Vân. 1° Ngọc-hạp 1916 (thiết giá 0 \$ 20 (không phải 0 \$ 40). 2° Tiên-cán-báo-hậu thứ 8, 0 30 3° Tướng Lục-vân-Tiên ... 0 30

Thứ rượu này hay bề nguyên khí. Trừ hàn nhiệt. Thêm sức cho trai tráng. Đón ông và đờn bà. Làm cho thần thể ngũ tạng lục phủ thanh: Giúp cho mau có con. Cách dọn rượu thuốc này nó làm cho trở nên một món thuốc nhứt hạng, tuy có dùng Quinquina làm cốt mặc dầu, chứ rượu này là một món khai vị. Uống nó rất thanh tảo, Mau thấy hiệu nghiệm hơn các thứ thuốc khác.

KHÁ KÝ

Muốn cho khỏi làm lạc mà thiết hại cho chủ qui khách thì hãng Dubonnet rao cho ai này hiệu rằng: Rượu hiệu Dubonnet này là rượu đã ngon khí, có dùng thuốc Quinquina làm cốt mà Hãng thay một cho bòn-biệu tại Nam-kỳ, và Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Cao-nan là Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY đường Kinh-lập, môn bài số 68, SAIGON

Thuốc điều hiệu này Bao quanh đã to mà lại vẫn chắc. — Có đặng choàng một rêu giấy trắng ngoài bao. Hút nó được (toại chi tiêu điều khoái lạc. Hiệu thuốc này là một hiệu rất bén, mà qui thấy cũng phải tránh.

Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY ở vào XÓ BÀN ở đường Kinh lập môn bài số 68, SAIGON

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU

DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 — NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trừ sàvon hiệu « Bonne Mère » là thứ sàvon tốt hơn hết các thứ khác.

Còn ai ưa dùng thứ rượu bòn, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau này:

Một là « Toni Kola Seerestat ».

Hai là « Saint Raphaël Ducos ».

Hàng này cũng có bán từ sắc tốt và chắc lắm, hiệu là từ « Dubois Oudin ».

Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares El Conde thì là sẽ ưa nó vì giá đã rẻ mà lại mùi nó ngon ngọt nữa.

Hàng này có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau này: Rượu chắt trắng và chắt đỏ trong thùng và chiếc ra ve. Rượu Champagne: Vve Clicquot-Ponsardina. Roederer. Moët et Chandon.

Rượu Tisane de Champagne supérieure: B. et S. Perrier. Rượu Tisane extro: Marquet de Bergey.

Hàng này cũng có bán thuốc gói và thuốc vần rói hiệu Le Globe và giấy hút thuốc kêu là « Nil » có thứ rượu kêu là: vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita.

Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger. Bière Gruber và Bière Lorraine. Rượu Madère, Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire.

Có bán máy viết hiệu Remington và các thứ đồ phụ tùng.

Cũng có bán các thứ hộp quet Đông-Dương, và ngoài Bền-thủy, sơn Amiam và ống quet Hanoi (Tonkin) nữa.

Ai muốn mua thì viết thư như sau: Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

CÓ MỘT NHÀ NÀY CÓ QUÊN

THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀM XE MÁY

TẠI THẠNH St-Étienne

Mà thôi

Maison F. MICHEL, CAFFORT Successeurs ở đường Catimat số 36. Có bán SÙNG đủ thứ và đủ kiểu. BỊ THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ và đồ NỮ-TRANG. Đờ đờ tốt lại giá rẻ. Lộc-Châu muốn mua vật chi thì xin đi thư như vậy: M. F. MICHEL, CAFFORT Successeurs, 36 rue Catimat. — SAIGON.

Lời tự thuật của một người đi du lịch
(Nét đăm đăm)

Trong buổi tối đi du lịch xứ này sang về nhà tôi hay xài thuốc điếu không biết bao nhiêu mà kể.
Tôi hút điếu thuốc bán các nơi, đây có thuốc điếu Cigarette Dura thật ngon hơn M&T, hút nó không khô cổ và khỏi sưng bệnh hoạn, vì thuốc này không có nhựa như các thuốc kia, khỏi nó thơm tho và điếu lâu.
Có bán trong các tiệm bán đồ tạp vật (Epicerie) và trong các quán café.

RƯỢU THUỐC HIỆU LÀ QUINA GENTIANE

Các Tu-si-ên Saint-Paul báo chí, LA một thứ rượu bổ làm cho con người đứng trường thọ. Những người nào muốn đứng trường thọ và chống lại các bệnh nguy hiểm như bệnh sốt rét, thì phải uống thứ rượu Quina Gentiane này mỗi ngày 1 ly nhỏ trước khi ăn cơm.
Thứ rượu bổ này báo chí đã đứng hơn 60 năm rồi bởi ông Don Mancoet là thầy tu tại l'abbaye de san-Paolo vien.
Trong các quán rượu đều bán nó và các tiệm thuốc cũng bán nó cho bệnh nặng, Nhứt là các trẻ nhỏ nên uống thì hay đáng nói.
Có bán trong các tiệm hàng xén.

TIỆM MAY NGUYỄN-HỮU-SANH
ở gần ga xe lửa Cầu Ông Thìn

Máy đủ các kiểu áo-xiêm quần, áo, và y-phục Âu-châu (paletot) theo thời thế.
Có bán sẵn, vải-bê, tơ-lụa, kiểu mới bông-lụa, Lụa-lông Bắc, Chàm-châu Tàu, cũng hàng Tây, hàng Nhật-bản, các màu sắc.
Vấn, Nho, Xuyên, Lành, Trung-huê, Nhậm Gia-dụng, thật tốt!

Thơ, truyện, Quốc-ngữ bán cả và bán lẻ và bán!!!
Nếu chú-giỏi, muốn hỏi kiến thức, xin viết thư về:

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH,
176, Quai de Belgique Cầu Ông Thìn, SAIGON.

ÔNG LÊ-VĂN-VÔ

Là Lương-y cựu nhà-nước, học tại Hàng-lâm-y-viện bên tây (Alger) Đã có coi các nhà thuốc bán tây và Annam động 36 năm. Trị tất cả bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Đakow, đường Paul Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ. Kiệt.

TAI NHÀ IN ÔNG F.-H. SCHNEIDER
7, Boulevard Nordom SAIGON

Lectures Françaises
Ông CARRERE

Gồm nhiều chuyện hay và có ích.

Trước hết nói về nước Lang-sơ khai cho đến lúc thành trì bây giờ, sau hơn một trăm bài đủ các thứ chuyện khoa ngôn ngữ.

Giá..... 1\$00
Tiền gửi..... 0 10

Tại nhà in ông F.-H. SCHNEIDER
7, Boulevard Nordom.—SAIGON

NAM VIỆT SỬ KÝ, chữ Langsa ba quyển.
1. Sơ khai nước Annam.
2. Đời nhà Ngô tới Nguyễn.
3. Đời Nguyễn tới Đại-pháp.
Giá mỗi cuốn..... 0\$25
Tiền gửi..... 0 04

HÃY HỎI THỨ HỘP QUỆT

HIỆU NÀY

LÀ THỨ TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

Tại nhà in ông F.-H. SCHNEIDER
7, Boulevard Nordom—SAIGON

CÁCH LÀM BÁNH VÀ MÚC — Dạy nhiều món rất khéo, bia và đẹp.
Giá..... 0\$50
Tiền gửi..... 0 04

PHẢI UỐNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX
của ông lương-y GUILLE

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y Guille lấy làm thần hiệu trong những bệnh HƯ PHẾ, đau trong TÍ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MINH, RẾT VỎ ĐÀ, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HỒ ĐÀI, BỊNH CƠM, CHỀ CHỐC NGOÀI ĐÀ và bệnh có TRÙNG LẠI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XÔ rề tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bệnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÒ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XÔ
nữa cũng rất trong thứ Elixir, Tonique Anticlaireux của quan lương-y Guille.

Chính chủ trữ thuốc này là ông PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bác chế y sanh, ở đường EMMETT ST GERMAIN môn số 8, ở tại ở thành PARIS, và THONG CÁC ĐƯỢC PHƯƠNG ĐỀU CÓ BÁN

KHOAN CHẤT THỦY
(Nước suối khoáng thạch)

VICHY PHÁP-QUỐC-TUYÊN

VICHY CÉLESTINS
Có bốn nguồn nước suối khoáng thạch ở Vichy.
Trị bệnh đau Thận, bệnh đau răng-quang, bệnh Phang-Thận-lâm-bệnh (kể) — đau máy chữ liệt-tật — trị bệnh đau gan và bệnh đờm.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh thương ứ, trường nhiệt.
VICHY HOPITAL trị bệnh trường ứ, trường nhiệt.
Này coi chừng để giữ máy, khi mua phải chỉ cho rằng nước này của mình muốn uống.

VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối tự nhiên mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước xịt (môi-khi-chất).

ĐĨA HÁT AN-NAM
BẮC-KY CAO-MÊN KHÁCH,
LANGSA, vân vân

ĐĨA CỤ SẼ ĐỒI ĐĨA MỚI ĐƯỢC
Xin hỏi cách thức
NƠI HÀNG

Berthet, Charrière và Công-Ty
ở đường Kinh-lập, môn bài số 68
SAIGON

Phải nhớ mỗi nhãn hiệu DISCOOL trên các máy nói Pathé, ấy là thiết hiệu là chế tạo các máy ấy.

Le Directeur-Gérant : F.-H. SCHNEIDER
Cetifié l'insertion.
Saigon, le 19

Vu pour légalisation de la signature
de M.
Saigon, le 19
Le Maire de la Ville de Saigon

Saigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER

Handwritten signature and text:
F. H. Schneider
Le Directeur-Gérant